

Martin Stránský:

Doktor House i Cyrano

Mladá fronta Plus, 27. 2. 2009

autor: Tomáš Stanislavčík

Podle hlasu ho pozná každý, kdo si oblíbil seriál Dr. House. Ostřílený dabér Martin Stránský (39) je ale hlavně divadelním hercem. V plzeňském divadle patří k neobsazovanějším a nejoblíbenějším členům souboru. Kromě toho hostuje v Divadle pod Palmovkou, kde ho můžete vidět třeba jako McMurphyho v Přeletu nad kukaččím hnízdem nebo Cyrana, kterého převzal po Borisi Rösnerovi.

Dočetl jsem se o vás, že jste chtěl být tělocvikářem. Opravdu?

Svým způsobem ano. Hlavně jsem chtěl zůstat u sportu, protože to je věc, u níž v současné době relaxuji a která mě hodně nabíjí. Jako kluka mě nejvíc bavil volejbal. Navíc jsem ho hrál docela dobře, takže byla reálná šance u toho zůstat a žít s tím. Nouzovým řešením byla kantořina - tělocvik v kombinaci třeba se zeměpisem.

Neřekl bych, že tělocvikáři patří zrovna k oblíbencům...

Já měl asi kliku na dobré kantory. Na gymplu jsem měl tělocvikáře, kterého jsem obdivoval. Zato jsem nesnášel ruštinářku.

Kterým sportům jste se ještě věnoval?

Odmalinka jsem hrál nejdřív tenis, pak národní házenou. Potom si na mě vzpomněli zase z tenisu, a tak jsem hrál současně volejbal a krajský přebor v tenisu. Nutno ale říct, že příšerně! Jakmile ho nehrajete od mládí, je to samozřejmě znát. Kluci, co byli denně na kurtu, měli pochopitelně náskok. Ve volejbale jsme se s dorostenci dostali do ligy, ale tam jsem je musel opustit. Jednak kvůli věku, jednak kvůli divadlu.

Jak to? Už to dál nešlo?

Snažil jsem se to nějak skloubit, ale nefungovalo to. V divadle jsme zkoušeli od pondělí do soboty - a zápasy byly převážně v sobotu. Takže volejbal musel bohužel odejít do ústraní. Na DAMU jsem ale zjistil, že mi začíná chybět pohyb. A pak, dva nebo tři roky poté, co jsem nastoupil do Plzně, jsem potkal kamaráda, který mě lákal na hokej. Jen tak si zahrát. Dopadlo to tak, že jsem v nějakých šestadvaceti sedmadvaceti letech začal hrát hokej závodně. Nejdřív to byla sranda, pak jsme s partou kluků začali hrát okresní přebor a nakonec jsme se dostali až do kraje. Jenže tam jsem zjistil, že už jsem přece jenom starý... Ale my, dědkové, co jsme kdysi zakládali ten sranda manšaft, jsme se teď dali zase dohromady - založili jsme v Plzni béčko a hrajeme zase znovu, od okresního přeboru.

Proč jste se vlastně dal na herectví, když jste takový sportovec? Převážily ve vás herecké geny?

Asi za to opravdu mohou geny. Táta začínal v divadle Jiřího Wolкера, potom prošel Liberec, Plzeň a na dlouhá léta zakotvil v Jihlavě. Odtud si odskočil do Ostravy, ale pak ho tahali zpátky do Jihlavy. Deset let byl ředitelem Horáckého divadla a teď je šťastným důchodcem.

Takže jste na jevišti poprvé stál už jako malý?

Přesně tak. Byl jsem klasické herecké dítě. Když potřebovali nějakého haranta, sáhli po mně. V Jihlavě jsem jako dítě odehrál asi pět nebo šest představení, ale pak mě divadlo až do třetího ročníku na gymplu vůbec netáhlo. Tehdy u mě vítězila sport.

A jak jste se dostal do Plzně?

Vlastně jsem utekl svému ročníkovi z DAMU, který z devadesáti procent odcházel do Činoherního studia v Ústí nad Labem. Mými spolužáky byli Bob Jaškův, Tomáš Pavelka, Jarda Šmíd, Martin Sitta, Klárka Pollertová... Byl jsem tak trochu černá ovce, že jsem s nimi nešel. Ale já měl od února podepsanou smlouvu v Plzni, a tahle nabídka přišla někdy v květnu.

V Plzni jste tedy od školy. Litoval jste toho někdy?

Vůbec. Myslím, že plzeňské divadlo je angažmá, po kterém by se mělo toužit.

Nicméně momentálně hostujete ve třech inscenacích v Divadle Pod Palmovkou. A po třech hostovačkách většinou následuje angažmá...

Petr Kracik mi angažmá nabídl hned při první hostovačce. Ale já jsem jeho nabídku odmítl, protože jsem právě přestěhoval rodiče z Jihlavy k sobě do Plzně. Nebylo by to fér. Navíc Praha opravdu není tak daleko... Víte, já ani po škole nechtěl zůstat v Praze. Chtěl jsem jít ven, vyhrát se. Když jste denně na jevišti, má to velké výhody do budoucna. Pokud k tomu má člověk samozřejmě vlohy a nechodí do divadla jako do fabriky.

Určitě to má ale i nevýhody...

Nevýhoda repertoárového divadla je v tom, že se neustále valí nové kusy, které vytlačují ty staré, obehnané. Něco se na repertoáru udržuje déle, něco ne.

Po pravdě řečeno, myslel jsem spíš plat. Mohu se vás zeptat, kolik berete?

Málo, protože jako příspěvková organizace jsme odkázaní na tabulky. Ale nestěžuji si. Vzhledem k odslouženým letům už mám plat relativně slušný.

Přesto - nebýt dabingu, tak asi moc nevyžijete...

Někdy je to opravdu šílené. Třeba posledních čtrnáct dní bylo ukrutných, protože se to sešlo na jedné hromadě. Sotva jsem skončil zkoušku Cyrana, zapadl jsem do dabingových studií, kde jsem dodělával seriály - Sběratelé kostí, Status neznámý, do toho ještě točím Futuramu... Takže jsem se vždycky dostal ze studia nejdřív v deset večer. A učte se pak ještě Cyrana!

Jaký je vlastně Cyrano ve vašem podání?

Doufám, že dobrý. Dělán všechno proto, aby můj Cyrano dobře vládl slovem i kordem a aby umřel s čistým štítem.

Dostal jste po Cyranovi nějakou další nabídku?

Zatím je ticho po pěšině. Ale v Plzni začínám zkoušet Merkucia v Romeovi a Julii, což je nádherná role. Jsem docela rád, že mě Romeo minul.

Když Česká televize vyhlášovala prostřednictvím pořadu Divadlo žije! anketu popularity *Minuta slávy*, získal jste víc hlasů než váš kolega Antonín Procházka, kterému se říká Woody Allen z Plzně. Jak jste to dokázal?

Nevím. Možná jsem byl v té době v Plzni víc než Tonda, protože ten zkoušel v Hudebním divadle Karlín. Byl jsem víc vidět, diváci mi poslali víc hlasů. Přízeň publika mě pochopitelně těší, ale není fér na ni spoléhat. Baví mě, když můžu lákat diváky, aby šli se mnou ještě dál a dál, překvapovat je, uvádět do netušených prostor... To se nedá nahradit žádným honorářem. Máme velké štěstí, že nás diváci v Plzni považují za vlastní a fandí nám.

Co říkáte popularitě, kterou vám vynesl doktor House?

Já už mám podobné období za sebou. V polovině devadesátých let jsem daboval MacGyvera, to byla taky známá figura.

Máte House rád? Šel byste s ním na panáka?

Na panáka klidně, ale jako k lékaři asi ne. Přece jenom - ta jeho arogance a „nenávisť k pacientům“... Ne, musím říct, že mě baví. Mám rád tenhle druh humoru, v tom jsme si hodně blízcí. A mám rád lidi, kteří umějí být jedovatí a přitom nejsou zlí. Doktor House je prostě moje krevní skupina.

A co televize nebo film? Vzpomínám si na detektivku Nikdo neměl diabetes, ve které jste hrál vraha...

Se stejným režisérem - Ivanem Pokorným - jsme pak zplodili další bezvadnou věc, která bohužel trochu zapadla, protože ji nasadili ve špatný čas. Byla to třídílná Agentura Puzzle. S Robertem Jaškóvem a Klárou Cibulkovou jsme tam měli detektivní agenturu a pátrali na vlastní pěst po pokladech a jiných záhadách - taková trochu Akta X. A poslední věc, kterou jsem natočil, je filmová pohádka Peklo s princeznou. Tam mám dvě role - Lucifera a kováře Jíru, který si hraje na Lucifera a pak je ještě zakletý do pařezu. Takže to jsou vlastně role tři... Nebo čtyři? Vyberte si! Předtím jsem točil s Dušanem Kleinem detektivku Devatenáct klavírů. Na to, že jsem Plzeňák, si na nedostatek práce nemůžu stěžovat.

Můžeme vás také vidět v nějakém televizním seriálu?

Od března nebo od dubna by měla na Nově běžet Expozitura, kde jsem v jedné epizodě. Ještě jsem se mihl v Kriminálce Anděl a pak jen tak prosvištěl Ulicí. Tam jsem se po nějakých čtyřech nebo pěti dnech dověděl, že jsem problémový a že je se mnou spousta práce.

Proč?

Protože mám hodně závazku v dabingu. Ale to přece není problém! Natáčecí plány se tvoří dva měsíce dopředu, takže je to spíš problém produkce. Spousta herců od nás z Plzně točí třeba Velmi křehké vztahy - a taky to jde.

Vraťme se ještě k Cyranovi. To je role z kategorie vysněných. Snil jste o ní?

Nesnil. Já totiž netoužím po žádné roli, abych pak nebyl zklamaný. Těšit se celý život na něco, co pak nepříjde... Divadlo je sice krásná věc, ale je to kurva.